

Interne maatregel, schorsing en verwijdering of verplaatsing als ordemaatregel

Bij wangedrag kan de schooldirectie een leerling als strafmaatregel een interne maatregel geven, schorsen (Inrichtingsbesluit WVO, artikel 13) of verwijderen (WVO, artikel 14). Over het algemeen hanteren wij op de SSgN de 'schorsing uit de les' of interne maatregel als strafmaatregel. Bij een schorsing wordt de leerling de toegang tot de school onttrokken. Onder verwijdering valt ook verplaatsing naar een andere school vallende onder hetzelfde bevoegd gezag.

Een interne maatregel, schorsing of verwijdering geschiedt altijd uit naam van het bevoegd gezag. Afdeling Leerplichtzaken van de gemeente waar de leerling woont en de Inspectie voor het onderwijs worden over schorsing en verwijdering geïnformeerd.

De duur van een interne maatregel of schorsing is maximaal een week en de maatregel wordt schriftelijk aan de ouders en de betreffende leerling meegedeeld. Hierbij wordt ook vermeld wat de leerling gedurende die tijd moet doen.

Handelwijze:

Degene die het wangedrag constateert overlegt met de betreffende teamleider. In overleg tussen teamleider en conrector wordt besloten tot welke maatregel wordt overgegaan.

Een interne maatregel, of schorsing wordt schriftelijk meegedeeld door de rector, altijd uit naam van het bevoegd gezag. Een kopie van de brief wordt digitaal aan het leerlingdossier toegevoegd.

In de brief komt een aantal standaardpassages voor: vermelding van datum van ingang en duur van de schorsing, de reden van de schorsing, de procedure van het melden op school en eventueel andere afspraken.

In de brief wordt ook gewezen op de beroepsmogelijkheden van de ouders.

Procedure met hoor en wederhoor:

Alvorens tot een maatregel over te gaan moet er eerst een gesprek plaatsvinden met de leerling en zijn/haar ouders over het incident en de te nemen strafmaatregel. Dit gesprek wordt gevoerd door de conrector of teamleider en een betrokken docent (bijvoorbeeld de mentor of de docent waarbij de aanleiding tot schorsing zich heeft voorgedaan). Na afloop van het gesprek wordt de rector geïnformeerd.

Normaal gesproken wordt een schorsing niet met onmiddellijke ingang in werking gesteld. Bij een meerdaagse schorsing krijgen de ouders de gelegenheid schriftelijk bezwaar aan te tekenen. Dit bezwaar kan binnen 2 werkdagen na ontvangst van de schorsingsbrief worden ingediend bij de rector van de school. De rector heeft naar aanleiding van het bezwaar altijd een gesprek met de ouders en de leerling. Na het gesprek zal de rector binnen 2 werkdagen de ouders mondeling en schriftelijk op de hoogte stellen van zijn besluit.

In een ongewone, spoedeisende situatie kan het schriftelijke besluit tot schorsing later volgen dan de schorsing zelf. De school moet de leerling en ouders wel zo spoedig mogelijk, vóór aanvang van de schorsing, horen.

Na het schriftelijke besluit van de rector op basis van het eerste bezwaarschrift krijgen de ouders opnieuw de gelegenheid bezwaar te maken. Dit bezwaarschrift moet binnen de termijn van zes weken worden ingediend bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag moet hier binnen vier weken op reageren (Inrichtingsbesluit WVO, art.15).

Wanneer wordt een maatregel opgelegd:

Schorsing of interne maatregel met onmiddellijke ingang o.a.:

- wapenbezit,
- druggebruik, -bezit of handel,
- alcoholgebruik of -bezit,
- bezit van vuurwerk of afsteken
- ongewenste intimiteiten
- mishandeling zoals slaan of vechten

schorsing of interne maatregel 1 dag o.a.:

- mishandeling zoals slaan of vechten
- discriminerend gedrag
- (cyber-) pesten
- herhaaldelijke absenties in combinatie met slechte werkhouding en/of brutaal gedrag en/of het niet nakomen van afspraken
- herhaaldelijk te laat komen in combinatie met slechte werkhouding en/of brutaal gedrag en/of het niet nakomen van afspraken
- liegen of fraude
- herhaald wangedrag in de klas / storen van de lessen / irriteren medeleerlingen en docenten
- vandalisme
- diefstal binnen of buiten de school
- onbehoorlijk gedrag

schorsing meerdere dagen o.a.:

- wapenbezit
- druggebruik, -bezit of -handel
- bedreiging
- combinatie van zaken

Schorsing of interne maatregel als ordemaatregel

Voor het opleggen van een ordemaatregel is allereerst vereist dat

- de leerling de onjuistheid van zijn gedrag kende of behoorde te kennen
- de leerling (in enige mate) schuldig was aan het gedrag

Bij de toepassing van ordemaatregelen, zoals schorsing, moet het evenredigheidsprincipe in acht worden genomen, niet alleen om pedagogische maar ook juridische redenen. De maatregel moet geschikt zijn én de maatregel moet proportioneel zijn. Dat betekent dat de te treffen ordemaatregel qua aard, zwaarte en gevolgen evenredig is aan de begane verstoring van de orde.

Een éénmalige uitglijder kan dus milder behandeld worden dan een doelbewuste en langdurig aanhoudende verstoring van de schoolvrede.

Ordemaatregelen mogen niet onderhevig zijn aan willekeur, dat wil zeggen dat bij eenzelfde vergrijp in principe eenzelfde maatregel wordt getroffen, waarbij uiteraard wel rekening kan worden gehouden met een opeenstapeling van meerdere incidenten.

Op het moment dat een opvoedkundige maatregel voldoende is, hoeft een ordemaatregel niet te worden toegepast. Dat betekent niet dat een ordemaatregel pas mag volgen nadat opvoedkundige maatregelen niet geholpen hebben. Bij ernstige overtredingen van de schoolorde kan wel direct tot de oplegging van een ordemaatregel worden overgegaan.

Zorgvuldigheid vormt een essentieel element van het nemen van de beslissing tot het opleggen van een ordemaatregel. Dat betekent dat de relevante feiten en de belangen zorgvuldig en objectief moeten worden gewogen. Tevens mogen ordemaatregelen niet op een oneigenlijke wijze worden toegepast.

Verplaatsing of verwijdering

De uiterste ordemaatregel is verwijdering, of verplaatsing naar een andere school binnen hetzelfde bestuur. De directie kan besluiten tot definitieve verwijdering van een leerling nadat de leerling en, indien deze nog geen 21 jaar is, ook zijn ouders, in de gelegenheid zijn geweest hierover te worden gehoord.

Definitieve verwijdering van een leerplichtige leerling kan pas gebeuren na overleg met de inspectie. Hangende dit overleg kan de leerling wel tijdelijk worden geschorst. Ook bij verwijdering moeten de ouders de gelegenheid krijgen schriftelijk bezwaar te maken. Het bezwaarschrift moet binnen de termijn van zes weken worden ingediend bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag moet hier binnen vier weken op reageren.

De eerste aankondiging van verwijdering mag niet onherroepelijk zijn, gezien het feit dat ouders bezwaar kunnen maken.

Zodra het besluit tot verwijdering is genomen, zet de directie de volgende stappen:

- het informeert de leerling en ouders in elk geval schriftelijk over de verwijdering en de redenen daarvan
- het informeert de leerling en ouders over de manier waarop bezwaar gemaakt kan worden
- het stuurt een kopie van de brief naar de inspectie en de leerplichtambtenaar

Verwijdering is alleen mogelijk wanneer een andere school bereid is om de leerling toe te laten. Voor de duur van deze zoektocht is geen wettelijk voorschrift gegeven.

De redelijkheid en het primaire belang (een zo goed mogelijke schoolloopbaan voor jongeren) moeten voorop staan bij het zoeken naar een andere school. Overigens kunnen de ouders weigeren hun kind te laten inschrijven op de school die door de directie van de oude school is gevonden. De verantwoordelijkheid voor inschrijving ligt bij de ouders. In theorie kunnen ouders dus alle mogelijke andere scholen weigeren, ook wanneer die onder hetzelfde bevoegd gezag vallen. Er staat niet in de wet of de school in die situatie de zoektocht kan staken. Wel heeft de school een resultaatsverplichting. Dat betekent dat zonder medewerking van een andere school, de school verplicht is om de leerling (weer) toe te laten.

Verwijdering van de ene school en toelating op een andere school vallende onder hetzelfde bestuur kan in juridische zin worden opgevat als een interne verplaatsing. Maar ook hier geldt dat de ouders uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor de inschrijving op de betreffende school. Werken zij niet mee, dan is er geen juridische mogelijkheid om de leerling te verwijderen.

Procedure tot verplaatsing of verwijdering

- De leerling kan voorafgaand aan een besluit tot verwijdering worden geschorst.
- Voorafgaand aan het besluit tot verwijdering:
 - Moet worden overlegd met de inspecteur
 - Moet de leerling en zijn ouders in de gelegenheid worden gesteld om te worden gehoord over het voornemen tot verwijdering en de redenen daarvoor
 - Moet (bij een leerplichtige leerling) een andere school bereid gevonden worden om de leerling toe te laten
- Het daartoe bevoegde gezag van de school neemt een schriftelijk gemotiveerd besluit waarin is aangegeven dat bezwaar aangetekend kan worden

- In het kader van de heroverweging op bezwaar dient de leerling/de ouders te worden gehoord. In deze fase kan de leerling de toegang tot de school worden ontzegd
- De inspecteur ontvangt bericht van het definitieve besluit tot verwijdering

Redenen voor verwijdering

De normale grond voor verwijdering van een leerling in het voortgezet onderwijs gedurende het schooljaar is ernstig wangedrag van die leerling. Daarnaast kan een minderjarige leerling die zelf niets heeft misdaan worden verwijderd omdat door het gedrag van de ouder(s) een onoverkomelijke vertrouwensbreuk tussen de school en ouders is ontstaan.

Ook bij verwijdering moet de school c.q. het bevoegd gezag zorgvuldigheid betrachten in de waarheidsvinding en de straf proportioneel toepassen.

Verwijdering in de loop van een schooljaar op grond van onvoldoende vorderingen is niet toegestaan.